

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ ЛіСПГ

Василишин Р.Д.

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри відтворення лісів та
лісових меліорацій

протокол № 23 від «17» 05 2024 р.

Завідувач кафедри

Пінчук А.П.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Садово-паркове господарство»

Гарант ОП

Сидоренко І.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Сучасні технології та нормативно-правова база
декоративного розсадництва**

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальність 206 Садово-паркове господарство

освітня програма Садово-паркове господарство

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

Розробник програми: к.с.-г.н., доцент Пінчук А.П.

Київ - 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Сучасні технології та нормативно-правова база декоративного розсадництва»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	206 Садово-паркове господарство	
Освітня програма	Садово-паркове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	12 год.
Лабораторні заняття	30 год.	12 год.
Самостійна робота	90 год.	126 год.
Навчальна практика	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 4 год.	-

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета

Для підтримання належного рівня ведення садово-паркового господарства, своєчасного орієнтування в основних напрямках та тенденціях вирощування садивного матеріалу, залучення передового досвіду у власне виробництво вимагає вивчення світових технологій розсадництва а також законодавства та нормативних актів з питань насінництва і розсадництва.

Знання передових технологій виробництва садивного матеріалу, законів, нормативно-правових актів, інших регламентуючих матеріалів надзвичайно важлива складова, без якої неможлива повноцінна діяльність спеціалістів садово-паркового господарства.

Завдання

- формування у студентів міцних теоретичних знань стосовно світових тенденцій вирощування садивного матеріалу, організації сучасних декоративних розсадників, технологій розмноження і вирощування різних видів садивного матеріалу для декоративних цілей, формування нормативної бази у сфері насінництва та розсадництва, реалізації та введення в обіг садивного матеріалу;

- набуття студентами необхідних для фахівця вмінь використовувати отримані знання і навички для вирішення конкретних практичних завдань у садово-парковому напрямку.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проектами.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність розробляти технології вирощування декоративних рослин в закритому та відкритому ґрунті;

СК 2. Здатність проводити оцінку економічної ефективності та інноваційно-технологічних ризиків при впровадженні нових технологій при вирощуванні посадкового матеріалу⁴

СК 9. Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуде певні **програмні результати навчання**, а саме:

ПРН 3. Пропонувати та впроваджувати у виробництво сучасні технології вирощування садивного матеріалу: декоративних дерев, кущів, квіткових культур, газонних трав;

ПРН 7. Здійснювати ефективне управління об'єктами садовопаркового господарства, природними і культурними ландшафтами з урахуванням технологічних, правових, економічних, екологічних та інших аспектів;

ПРН 8. Організовувати роботу колективу виконавців проектів;

ПРН 9. Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства фахівцям і нефахівцям;

ПРН 14. Організовувати та здійснювати підвищення кваліфікації і коучинг співробітників з інноваційної діяльності.

.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	пр.	лаб.	інд.	с.р.		л	пр.	лаб.	інд.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Законодавство, стандарти та нормативи													
Тема 1. Законодавство щодо насінництва та розсадництва	13	2	-	2	-	9	12	0,5		0,5	-	12	
Тема 2. Нормативно -правові акти у сфері розсадництва	13	2	-	2	-	9	12	1		1	-	13	
Тема 3. Державні стандарти на садивний матеріал, їх місце у системі розсадництва	13	2	-	2	-	9	12	1		1	-	12	
Тема 4. Рекомендації та інструкції, інші нормативні і регламентуючі матеріали у сфері розсадництва	13	2	-	2	-	9	12	0,5		1	-	13	
Тема 5. Обіг насіння та садивного матеріалу	13	2	-	2	-	9	12	1		0,5	-	12	
Разом за змістовим модулем 1	65	10	-	10	-	45	70	4		4	-	62	
Змістовий модуль 2 Стан розсадництва, організаційні заходи удосконалення та технології виробництва садивного матеріалу													
Тема 1. Декоративне розсадництво України: становлення, сучасний стан та проблеми	9	2		2	-	5	10	1		1	-	11	
Тема 2. Основні шляхи розбудови вітчизняного розсадництва з урахуванням світового досвіду	9	2		2	-	5	10	0,5		0,5	-	10	
Тема 3. Сучасні види продукції садивного матеріалу та особливості їх виробництва	9	2		2	-	5	10	1		1	-	11	
Тема 4. Зонування території як основа агротехнологій виробництва декоративного садивного матеріалу деревних рослин	9	2		2	-	5	10	1		1	-	10	
Тема 5. Шляхи розширення асортименту вирощуваних у розсадниках рослин	9	2		2		5	10	1		1	-	10	
Тема 6. Використання сучасних матеріалів, добрив та стимуляторів росту при вирощуванні саджанців	11	3	-	3	-	5	10	1		1	-	11	

Тема 7. Технології із використанням сучасних методів і способів розмноження деревних рослин	11	3	-	3	-	5	10	1		1	-	11
Тема 8. Технології вирощування та формування декоративного садивного матеріалу	9	2	-	2	-	5	10	1		1	-	10
Тема 9. Сучасна техніка для декоративного розсадництва	9	2	-	2	-	5	10	0,5		0,5	-	10
Разом за змістовим модулем 2	85	20	-	20	-	45	110	8		8	-	94
Усього годин	150	30	-	30	-	90	150	12		12	-	126

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Порівняння законодавства у сфері розсадництва різних країн.	3
2	Основні вимоги до виробників садивного матеріалу.	3
3	Особливості структури державних стандартів ДСТУ на садивний матеріал деревних рослин.	3
4	Ознайомлення з книгами декоративного, лісового та плодового розсадника.	3
5	Заповнення документів про якість садивного матеріалу деревних рослин.	3
6	Сучасні види продукції садивного матеріалу та особливості їх виробництва.	3
7	Розробка додаткового асортименту видів та культиварів для виробництва в зонах декоративного розсадництва.	3
8	Розробка технології вирощування саджанців з використанням добрив пролонгованої дії.	3
9	Використання сучасних методів та способів вегетативного розмноження деревних рослин. Особливості мікроклонального розмноження листяних та хвойних	3
10	Розробка технології вирощування саджанців із закритою кореневою системою.	3
	Усього лабораторних занять:	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан деревного розсадництва, головні напрями діяльності (на прикладі будь-якої країни)	9
2	Досвід вирощування декоративного садивного матеріалу	9

	зарубіжних країн (на прикладі будь-якого розсадника)	
3	Сучасні знаряддя для окремих прийомів обробітку ґрунту та особливості їх застосування	9
4	Сучасні види добрив (на прикладі добрив «Osmocote») їх характеристика та особливості застосування	9
5	Сучасна класифікація добрив та їх характеристика	9
6	Особливості вирощування садивного матеріалу у закритому ґрунті (субстрат, мікроклімат, види робіт)	9
7	Види споруд закритого ґрунту їх особливості та класифікація	9
8	Методи вегетативного розмноження та його значення в декоративному садівництві	9
9	Великомірний садивний матеріал, його класифікація та особливості	9
10	Особливості вирощування щеплених декоративних саджанців	9
	Всього самостійної роботи	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- захист лабораторних робіт;
- модульні тести;
- екзамен.

6. Методи навчання:

- - словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти,	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків

бали		
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=205>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти; програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Болотніков А. О. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: навчальний посібник. К. : МАУП, 2005. 144 с.
2. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. К. : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Кальной П. Г., Чернега А. Н. Питомники декоративних растений : підручник. К. : Колос, 1969. 129 с.
4. Косенко Ю. І., Маурер В. М. Державні стандарти на саджанці деревних рослин у контексті гармонізації національної нормативної бази декоративного розсадництва. *Міжнар. конф. наук.-педагог. працівників, наук. співроб. та молодих вчених: тези доп.* К., 2011. С. 60 - 61.
5. Косенко Ю.І. Сучасний стан та агротехнологічні засади удосконалення декоративного розсадництва України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» К., 2015. 22 с.
6. Косенко Ю. І. Маурер В. М. Зонування території ключовий елемент науково- обґрунтованої системи декоративного розсадництва / Ю. І. Косенко, В. М. Маурер. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. 2008. Вип. 122. С. 200-208.
7. Косенко Ю. І. До питання щодо розширення асортименту деревних рослин з позицій зонального декоративного розсадництва. *Науковий вісник НУБіП України*. 2011. Вип. 164, Ч. 1. С. 190-194.
8. Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. Асортимент дерев, кущів та

ліан для озеленення в Україні. К. : Компрінт, 2013. 256 с.

9. Маурер В. М., Пінчук А. П., Бобошко-Бардин І. М, Косенко Ю. І. Декоративне розсадництво. К.: НУБіП України, 2016. 284 с.

10. Маурер В. М., Косенко Ю. І., Бут А. А. Декоративне розсадництво України: сучасний стан, проблеми та перспективи : монографія. К.: НУБіП України, 2016. 211 с.

11. Методичні рекомендації з ведення книги розсадника декоративних рослин. Затверджено наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, 23.12.10 № 467. 12 с. (Нормативний документ Мінжитлокомунгоспу України. Наказ).

12. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26 груд. 2002 р. №411- IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15> (дата звернення 05.02.2020).

13 Стандарти на садивний матеріал декоративних рослин рекомендовані до використання в Україні: нормативне виробничо-практичне видання / Бут А.А., Косенко Ю.І. Київ: НУБіП України, 2019. 91 с.

14. Bruns Pflanzen. URL.: <http://www.bruns.de>.

15. Кальной П. Г. Лесной питомник. К.: изд-во УСХА, 1977. 123 с.

16. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: навч. посіб. К.: Вища школа, 2003. 199 с.

17. Gerd Krussman. Die Baumschule. Berlin: Parez Buchverlad, 1997. 982 с.

18. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL : <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/nd/>

19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuu.gov.ua/>

20. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів. URL : <http://www.springerlink.com/home/main.mpx> -

21. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України. URL : <http://www.dklg.kmu.gov.ua>

22. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки виробників садивного матеріалу України. URL : <http://www.svsm.com.ua>